

ЕФЕКТ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА ПІДПРИЄМСТВ В РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

Попова О.Ю., д.е.н., доц., Шеставін О.А., Єрмолаєва Ю.П.
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Пріоритетними шляхами вирішення проблем прискорення формування економіки відкритого типу в Україні є розвиток транскордонних, міжрегіональних та міжгалузевих економічних зв'язків на основі виробничо-фінансової кооперації та співробітництва підприємств і організацій, цілями яких є досягнення динамічності та стійкості економічного розвитку, істотне підвищення рівня суспільного добробуту, інтеграція у світову спільноту на правах партнерства з підвищенням рівня національної безпеки, реалізація господарської діяльності на принципах екологічної відповідальності бізнесу. Слід зазначити, що питання розвитку кооперації суб'єктів господарювання задля зменшення або попередження еколого-економічних суперечностей успішно вирішуються або вітчизняними, так і зарубіжними вченими-економістами [1-3]. Однак, як правило, вирішення питань екологічного характеру в рамках кооперації та співробітництва в зазначених сферах вирішуються крізь призму фізичних параметрів забруднення та завданих докільню екологічних збитків.

Метою даної роботи є формування основних принципів стратегічного партнерства підприємств в реалізації інноваційних проєктів екологічної спрямованості.

Ефект співробітництва є специфічним. Ця специфіка полягає, передусім, у тому, що він не зводиться до ефекту звичайного об'єднання суб'єктів господарювання. З точки зору кібернетики природу ефекту, що виникає у процесі співробітництва, можна пояснити поняттям синергії: ефект, який не може отримати суб'єкт господарювання при автономній самостійній роботі, можна досягти при спільному функціонуванні разом з іншими суб'єктами господарювання, виробничо-фінансова діяльність яких характеризується екологічною спрямованістю розвитку. В економічному аспекті концепцію синергізму, як правило, пов'язують із порушенням пропорційності. Сутність співробітництва в системі забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання полягає в тому, що в результаті сумісної дії утворюється додатковий синергетичний ефект, абсолютна величина якого перебільшує суму ефектів, яку можуть отримати підприємства при автономній самостійній роботі:

$$\sum_i E_i \leq E_{\text{екон}} + E_{\text{екол}}, \quad (1)$$

де E_i – економічний ефект самостійного функціонування i -го підприємства, грн.; $E_{\text{екон}}$ – загальний економічний ефект сумісної діяльності, грн.; $E_{\text{екол}}$ – загальний екологічний ефект сумісної діяльності, грн.

Виходячи із співвідношення (1), можна визначити рівень синергетичного ефекту:

$$E^S = (E_{\text{екон}} + E_{\text{екол}}) - \sum_i E_i, \quad (2)$$

де E^S – синергетичний ефект співробітництва, грн.

Так, для вітчизняних суб'єктів господарювання синергетичний ефект співробітництва виявляється в укладанні консолідованої звітності підприємств, які, зокрема, входять до складу холдингових структур або корпоративних компаній. Консолідована звітність дозволяє згідно з корпоративними та міжнародними стандартами представити звіт із діяльності головної (материнської) компанії та її дочірніх підприємств як єдиної бізнес-одиниці. Отримання синергетичного ефекту також може бути досягнуто при наскрізному впровадженні стандартів екологічної якості господарської діяльності всіма підприємствами-партнерами. Передусім забезпечується збалансованість інтересів підприємств-партнерів за рахунок досягнення спільної згоди щодо чіткості формувань норм, правил та обмежень, що дозволяє мінімізувати витрату часу на рішення стандартних завдань, спрощує процедуру передачі інформації, продукції від одного суб'єкта господарювання до іншого, усуває перешкоди в природокористуванні та обміні предметами споживання при забезпеченні ідентичності документів. Стандартизація процесів виробництва та споживання сприяє упорядкуванню різновидів об'єктів шляхом спрощення та обмеження, встановленні обґрунтованих норм споживання природних ресурсів, тим самим забезпечуючи підвищення ступеня керованості господарською діяльністю.

Марова С.Ф. Экологическое мировоззрение – основа устойчивого развития / С.Ф. Марова // Экономика та держава. – 2008. – №3. – С. 62-64.

Поважний С.Ф. Державне управління національною економікою в умовах глобалізації / С.Ф. Поважний, Г.О. Спішенкова, А.А. Нікітіна // Зб. наук. праць Донецького державного університету управління: Проблеми державного управління розвитком промислового потенціалу регіону. – 2010. – Т. XI. – С. 3-13. – (Сер.: Державне управління; вип. 151).

Попова О.Ю. Економічні механізми забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання : моногр. / О.Ю. Попова. – Донецьк : ДВНЗ «ДонНТУ», 2010. – 430 с.

Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 22–24 червня 2012 року / за заг. ред. -О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 115-117.